

TARİKAT PİRLERİ VE TARİKATLERİ:     ALVETİLİK VE   ALVETİYYE

(...dünden devam)

A) Pîri: Ebû Abdillâh Sirâcuddîn ÖMER ibn Ekme  luddin el-Gîlânî el-  alvetî (717-800 /1317-1397)

Hazar Denizi'nin güney batısından bulunan Giylan bölgesindeki Lahcan'da 717/1317 de doğdu. Tahsil için Harezm'e gitti. Orada İbrahim Zahid Giyl n nin halifesi olan amcası Muhammed bin N ri'l-B lis 'nin yanına gidip onun eğitimi altına girdi, hak ve hakikat yolunu öğrendi, irşad icazeti aldı. Amcasının h 713 (1313)'de Vefatı  zerine onun yerine tarikat şeyhi oldu. Bundan sonra Herat'a giderek öğrencilere ilim ve edep öğretti. Daha sonra Tebriz Civarında    'a, bir Aralık Mısır'a, oradan da Hicaz'a gidip Hac yaptı. Daha sonra Sultan Üveys'in Daveti  zerine Herat'a gitti ve 750 (1349) başka bir rivayete göre 800 (1397-98) de Tebriz yakınlarında Mir Ali kapısı diye anılan yerde vefat edip oraya defnedildi. Yedi kez hacca gittiği söylenir. Yerine   alveti tarikatında, Seyyid Cel ddin Yahy  ibn Bahauddin el-Bak b  geçti.

B) Tarikati:   alvete çok d    n olması, söylentiye göre içi boş büyük bir  ınar ağacının içinde kırk kez ard arda erbain ( ile)  ıkarması nedeniyle   alvet  lakabıyla anılmış; p ri olduğu tar kata da   alvetiyye denmiştir.   alveti Tarikatı, İmam Musa K zım'ın soyundan gelen Seyyid Yahya  irvan 'nin, İsl m dünyasının çeşitli bölgelerine gönderdiği halifeleriyle yayılmıştır.

 irvanlı Seyyid Yahy ,  irvan'ın merkezi  um hi'de doğmuş, manevi feyzini  eyh Sadreddin H tavi'den almış; onun halifesi olduğu gibi kızıyla da evlenmiştir. Daha sonra  um hi'den Bak 'ye geçerek ömrünün sonuna kadar ümmetin irşadı için olağan üstü gayret sarf etmiş ve (868 -69/1464) vefat etmiştir.

Temelini gizli zikir ve riy -zetin oluşturduğu bu tar kata göre insan, tüm geçici isteklerine sırt çevirmeli ve Allah'a yönelmelidir. Hemen her tar katın ortak prensibi olarak bu tar katta da mürit, kalbin Allah dışındaki her şey(m s v )den temiz-len-mesiyle ba layan ve her şeyde Allah'ı görme noktasında son bulan yol-culuğunda, yedi a amadan geçer:

1. **Nefs-i emmâre** (insanı kötülüğe iten hayvanî nefis), 2. **Nefs-i levvâme** (yaptığı hatâlardan dolayı kendini kınayan nefis), 3.

Nefs-i mülheme

(ken-disine güzel şeyler ilhâm edilen nefis), 4.

Nefs-i mutmainne

(huzurda istikrar bulmuş nefis), 5.

Nefs-i râziyye

(Allah'ın tecellîlerine tam râzı olan nefis), 6.

Nefs-i marziyye

(Allah'ın râzı olduğu, Allah tarafından memnun edilen nefis), 7.

Nefs-i kâmile

(tam olgunlaşmış, er-miş nefis).

  alvetîlik silsilesi, Alî'ye çıkan tarîkatlardandır. Osmanlılar döneminde Anadolu ve Rumeli'de oldukça yaygın olan   alvetîliğin, kırk dolayında kolu vardır. Bunların en önemlisi Rûşenîlik, Gülşenîlik, Mür-dâşîlik, Sünbülîlik, Şâbânîlik, Ahmedîlik, Cemâlîlik, Bahşîlik ve Uşşâ-kîliktir.

(devamı yarın..)